

LIKABEHANDLINGSPLAN OCH PLAN MOT KRÄNKANDE BEHANDLING

”alla barn ska komma till förskolan med glädje
och känna att förskolan är till för dem”

PERSONALKOOPERATIVET ELJEN
Gamla Skolan, Eljaröd, 273 56 BRÖSARP.
Telefon: 0763-104786
eljen91148@gmail.com

Innehållsförteckning

Likabehandlingsplan och plan mot kränkande behandling	1
Innehållsförteckning	2
Grunduppgifter, ansvariga	3
Vår vision	3
Begreppsförklaring	3
Lagen om diskriminering och annan kränkande behandling av barn	3
Definitioner och begrepp	4
Trakasserier	4
Diskriminering	4
Kränkande behandling	4
De sju diskrimineringsgrunderna	4
Kvalitetssäkring av likabehandlingsplanen – kommunikation	4
Vårt arbetssätt för att säkerställa att planen efterföljs	5
Främja	5
Exempel på arbetssätt	5
Förebygga, förhindra och åtgärda	6
Rutiner för akuta situationer	6
Barn kränker barn	6
Vuxen kränker barn	6
Uppföljning och utvärdering.	6
Till dig som förälder/vårdnadshavare	7
Lathund till bilaga 1	8

Bilaga 1 – Kartläggning av Eljens Likabehandlingsplan

Bilaga 2 – Utredning om kränkande behandling på Eljen

Bilaga 3 – Åtgärdsprogram vid kränkande behandling på Eljen

Bilaga 4 – Uppföljning av åtgärdsprogram vid kränkande behandling på Eljen

Grunduppgifter

ELJARÖDS PERSONALKOOPERATIVA FÖRSKOLA OCH FRITIDSHEM EK FÖR
Planen gäller från 2024-08-01 Planen gäller till 2025-07-31

Ansvariga för planen

Heléne Lundqvist, förskolechef, huvudman
Mia Elofsson, förskollärare, huvudman
Maria Fougt, barnskötare, huvudman

VÅR VISION

Alla barn har rätt att vistas i en förskolemiljö fri från diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Barnen ska känna glädje och trygghet när de är på förskolan. All personal som arbetar på Personalkooperativet Eljen tar avstånd från handlingar som direkt eller indirekt kränker principen om alla människors lika värde. Detta i överensstämmelse med diskrimineringslagen och skollagen.

Alla som arbetar på vårt personalkooperativ ska:

”främja aktning för människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män, flickor och pojkar, samt solidaritet mellan människor. Inget barn ska i förskolan bli utsatt för diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder, hos barnet eller någon som barnet har anknytning till, eller för annan kränkande behandling. Alla sådana tendenser ska aktivt motverkas.” Lpfö 2018

I vår verksamhet ser vi olikheter och mångfald som en styrka. Vi verkar för allas lika värde. Alla ska ges förutsättningar för att lyckas och vi tar hänsyn till varje individs unika förmåga att lära. På vårt personalkooperativ ska alla barn ges möjlighet att utvecklas till självständiga, kreativa, empatiska, socialt kompetenta och nyfikna individer med god självkänsla och god integritet

Vår värdegrund är: Jag vill – Jag kan – Jag vågar!

Begreppsförklaring

I texten förekommer begreppet pedagoger och då avser vi förskollärare och barnskötare.

Med begreppet personal avser vi all personal som arbetar inom förskolans verksamhet, såsom kökspersonal, vikarier, pedagoger samt chefer

Med begreppen vårdnadshavare menar vi den/de som har vårdnaden om barnet.

Med begreppet vuxen avser vi alla vuxna personer som vistas i förskolan

LAGEN OM DISKRIMINERING OCH ANNAN KRÄNKANDE BEHANDLING AV BARN

Diskrimineringslagen (2008:567) har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.

Den 1 januari 2009 infördes två nya diskrimineringsgrunder; könsöverskridande identitet eller uttryck samt ålder.

Lagen omfattar all verksamhet som beskrivs i skollagen – förskoleverksamhet, skolbarnomsorg, grund och gymnasieskola samt kommunal vuxenutbildning.

Lagens syfte är att förtydliga förskolans ansvar när det gäller att garantera alla barns trygghet i förskolan. Alla människors lika värde är ett av de värden som lyfts fram i läroplanen för förskolan, som diskrimineringslagen syftar till att värna om.

DEFINITIONER OCH BEGREPP

Diskriminering innebär att ett barn missgynnas direkt eller indirekt av skäl som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder. Eftersom diskriminering handlar om missgynnande förutsätter det någon form av makt hos den som utför diskrimineringen. I verksamheterna är det huvudmannen eller personalen som kan göra sig skyldig till diskriminering. Barn kan inte diskriminera varandra i juridisk bemärkelse. (sid 8, Skolverkets allmänna råd 2012)

Trakasserier är ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder. Om någon ur personalen utsätter ett barn för trakasserier benämns det diskriminering.

Kränkande behandling är ett uppträdande som, utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen, kränker barns värdighet.

Trakasserier och kränkande behandling kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. De kan vara synliga och handfasta likväl som dolda och subtila. De kan även utföras utanför verksamheten via telefon och internet. Trakasserier och kränkande behandling kan t ex uttryckas genom nedsättande tilltal, ryktesspridning, förlöjliganden eller fysiskt våld. Kränkningarna kan även handla om att frysa ut eller hota någon. Kränkande behandling kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiskt återkommande. (sid 9, Skolverkets allmänna råd 2012)

Mobbning är en form av kränkande behandling eller trakasserier som innebär en upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag. (sid 9, Skolverkets allmänna råd 2012)

DE SJU DISKRIMINERINGSGRUNDERNA

Kön – Förskolan ska förebygga och förhindra könsdiskriminering. Förskolan ska motverka traditionella könsmonster.

Etnisk tillhörighet – Var och en har rätt att bejaka sin etniska tillhörighet, en person kan ha flera etniska tillhörigheter.

Religion eller annan trosuppfattning – Pedagogiken i förskolan ska inte vara konfessionell och förskolan får inte missgynna något barn på grund av religion.

Funktionshinder – Förskolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av funktionshinder.

Sexuell läggning – Förskolan har ett ansvar att arbeta för rätten till likabehandling oavsett sexuell läggning. Detta inkluderar även arbetet mot homofobi.

Könsöverskridande identitet eller uttryck – Diskrimineringsgrunden omfattar transpersoner.

Ålder – Förskolan arbetar för att ingen person diskrimineras eller trakasseras på grund av sin ålder.

KVALITETSSÄKRING AV LIKABEHANDLINGSPLANEN - KOMMUNIKATION

- Alla vuxna inom förskolan ska känna till och aktivt arbeta för att vår likabehandlingsplan följs.
- Vårdnadshavare, nyanställd personal, vikarier och studenter informeras om vår likabehandlingsplan.
- Vår likabehandlingsplan ska finnas på kooperativets hemsida, www.eljen.nu
- Vår likabehandlingsplan är en del av förskolans kvalitetsredovisning.
- Vårdnadshavare erbjuds en enkätundersökning vartannat år.
- Det ska finnas ett fortlöpande samtal mellan vårdnadshavare och pedagoger i den vardagliga verksamheten med fokus på barns behov.
- Vårdnadshavare har rätt till tolk vid behov.

- Barnen i förskolan ska uppleva att verksamheten genomsyras av likabehandlingsplanen och barnen ska vara delaktiga utifrån sina förutsättningar.
- Barns integritet ska respekteras i alla sammanhang.

VÅRT ARBETSSÄTT FÖR ATT SÄKERSTÄLLA ATT PLANEN EFTERFÖLJS

Främjande arbetssätt

Ett främjande arbete syftar till att förstärka respekten för allas lika värde och omfattar alla diskrimineringsgrunder. Det riktas mot alla och bedrivs utan förekommen anledning och är en naturlig del i det vardagliga arbetet.

Förskolan ska bedriva ett målinriktat arbete som utifrån Förskolans läroplan ska verka för demokratiska värderingar, mänskliga rättigheter och likabehandling.

Alla som arbetar inom förskolan ska utgå ifrån de sju diskrimineringsgrunderna.

Exempel på arbetssätt

- Identifiera och stärka verksamhetens positiva förutsättningar för likabehandling.
- Bedriva en verksamhet där alla barn känner sig trygga och trivs.
- Miljö och material utformas utifrån barnens behov och önskemål.
- Vidareutveckla en verksamhet där barn upplever meningsfulla sammanhang, delaktighet och att olikheter respekteras.
- Reflektera över och synliggöra både egna och andras attityder.
- Arbeta för ett klimat som präglas av omsorg, inkludering, engagemang och delaktighet där pedagogerna är tydliga, sätter klara och väl kända gränser, samt agerar när något händer.
- Ha ett nära samarbete med vårdnadshavare.
- Barnens positiva beteende och handlingar förstärks och uppmuntras.
- Pedagoger finns närvarande både som ett direkt och indirekt stöd. Likheter och olikheter lyfts fram som något positivt.
- Pedagogerna är positiva förebilder.
- Pedagogerna har kontinuerlig kontakt med vårdnadshavare, genom den dagliga kommunikationen samt genom informationsbrev, terminsplanering, utvecklingssamtal, möte med vårdnadshavare och vår slutna grupp på facebook.
- Pedagogerna verkar för en tolerans kring olika behov och kulturer.
- Pedagogerna arbetar medvetet för att skapa en förståelse för olika familjebildningar genom litteratur, filmer och samtal med barnen.
- Pedagogerna arbetar medvetet för att motverka rasism och rasistiska uttal genom litteratur, samtal och fiktiva resor
- Kooperativet har Barnråd med ämnen som: gemensamma regler, otrygga platser, att vara en bra kompis och alla människors lika värde.

FÖREBYGGA, FÖRHINDRA OCH ÅTGÄRDA

Förebyggande arbete syftar till att avvärja risker för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

Pedagogerna har ett gemensamt ansvar för alla barn och ska ingripa när konflikt uppstår. Pedagogen samtalar då direkt med barnet/barnen om händelsen. Pedagogen hjälper barnet/barnen att sätta ord på och förstå känslor och reaktioner som uppstår. Om ett barn eller vuxen upplever att ett barn har blivit kränkt tar vi detta på största allvar.

För att kunna utforma relevanta åtgärder måste kontinuerliga kartläggningar göras. Kartläggningar utförs utifrån vad som framkommit i den dagliga kontakten, vid inbokade möten med vårdnadshavare, barnobservationer eller baserat på resultatet av ”Kartläggning av Eljens Likabehandlingsplan”. (se bilaga 1).

RUTINER FÖR AKUTA SITUATIONER

Barn kränker barn

- Pedagog som är på plats uppmärksammar och ingriper när de ser eller hör barn som bråkar eller utsätter någon annan för kränkande behandling.
- Pedagogen samtalar med berörda barn om vad som hänt.
- Pedagogen låter varje barn berätta sin upplevelse av konflikten utan att skuldbelägga.
- Pedagogen ställer ”öppna” frågor som ex Hur kände du? Hur tänkte du? Hur kan ni göra nu för att det ska kännas bra?
- Pedagogen uppmuntrar barnen till att ge förslag på hur konflikten kan lösas.
- Om pedagoger på förskolan upptäcker att något barn utsätts för trakasserier, diskriminering eller kränkande behandling är det viktigt att pedagogerna tar upp det i arbetslaget och försöker få en samlad bild av det som hänt.
- Vid upprepade, allvarliga tillfällen riktade mot ett och samma barn ska vårdnadshavare och rektor informeras samt åtgärder vidtas.
- Förskolans insatser ska dokumenteras.
- Om en vårdnadshavare uppmärksammar att ett barn utsätts för kränkande behandling talar vårdnadshavare med en pedagog eller rektorn om händelsen.

Vuxen kränker barn

Alla vuxna som uppmärksammar att ett barn utsätts för trakasserier, diskriminering eller kränkande behandling har skyldighet att ingripa i situationen. Rektorn kontaktas alltid.

UPPFÖLJNING OCH UTVÄRDERING

Vår Likabehandlingsplan följs i samband med vår planeringsdag i juni. Pedagogerna använder sig av *Skolverkets allmänna råd och kommentarer för arbetet med att främja likabehandling och för att motverka diskriminering och annan kränkande behandling*. Vi följer även Skolverkets publiceringar och använder mallen för ”Kartläggning av Eljens likabehandlingsplan”, se bilaga 1.

TILL DIG SOM VÅRDNADSHAVARE

Ungefär vartannat år skickar vi ut enkäter till vårdnadshavare som i den har möjlighet att utvärdera förskolans verksamhet. Förutom det dagliga samtalet vid lämning och hämtning erbjuds vårdnadshavare utvecklingssamtal. Det finns också möjlighet att lämna synpunkter vid begärt möte. Vid vårt årliga föräldramöte lyfts frågan kring arbetet med en levande Likabehandlingsplan.

Om du som vårdnadshavare misstänker att ditt barn eller något annat barn utsätts för någon form av kränkande behandling utifrån ”de sju diskrimineringsgrunderna” kontakta pedagog eller rektor.

Vi har alla ett gemensamt ansvar för att arbeta för en god miljö på förskolan. Vuxna är förebilder för våra barn och är skyldiga att ingripa om vi ser ett kränkande beteende mot någon. Görs inte detta kan det tolkas som att du accepterar detta.

LATHUND TILL BILAGA 1

LIKABEHANDLINGSPLAN/PLAN MOT KRÄNKANDE BEHANDLING

Förskolans vision

- Hur nära visionen är vi? Reflektera över och skriv nulägesanalys.
- Vad säger föräldrarna om barnets lust att gå till förskolan och hur tolkar ni • barnens signaler?

Kartläggning

- Hur tolkar vi stämningen i barngruppen?
- Diskutera konkreta situationer som uppstått och hur vi har hanterat dessa. • Har vi haft behov av stöd utifrån, t.ex förskolepsykolog?
- Har det uppstått situationer där föräldrar blivit inkopplade?
- Har det skrivits incidentrapporter kring likabehandling?

Analys

- Vad drar vi för slutsatser av ert arbete?
- Vad har fungerat bra, vad har fungerat mindre bra?

Åtgärder

- Hur arbetar vi framåt?
- Vilka åtgärder kommer vi att vidta?
- Vilka behov finns för barngruppen respektive personalgruppen?